

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2016. február 18.*

„Fellebbezés — Közös kül- és biztonságpolitika — Az atomfegyverek elterjedése elleni küzdelem — Az Iráni Iszlám Köztársasággal szemben hozott korlátozó intézkedések — Egy iráni bank pénzeszközeinek befagyasztása — Indokolási kötelezettség — Jogi aktus elfogadására irányuló eljárás — Nyilvánvaló értékelési hiba”

A C-176/13. P. sz. ügyben,

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: S. Boelaert és M. Bishop, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek,

támogatja:

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik: L. Christie és S. Behzadi-Spencer, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: S. Lee barrister),

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2013. április 9-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Bank Mellat** (székhelye: Teherán [Irán], képviselik: M. Brindle QC, R. Blakeley és V. Zaiwalla barristers, valamint Z. Burbeza, P. Reddy, S. Zaiwalla és F. Zaiwalla solicitors)

felperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselik: D. Gauci és M. Konstantinidis, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, D. Šváby, A. Rosas (előadó), Juhász E. és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. szeptember 10-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: angol.

a főtanácsnok indítványának a 2015. február 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Európai Unió Tanácsa az Európai Unió Törvényszéke által a Bank Mellat kontra Tanács ügyben 2013. január 29-én hozott ítélet (T-496/10, EU:T:2013:39, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék a Bank Mellatot érintő részükben megsemmisítette a következőket:
  - az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 26-i 2010/413/KKBP tanácsi határozat (HL L 195., 39. o.; helyesbítés: HL 2010. L 197., 19. o.) II. melléklete B. táblázatának 4. pontját;
  - az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007/EK rendelet 7. cikke (2) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2010. július 26-i 668/2010/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 195., 25. o.) melléklete B. táblázatának 2. pontját;
  - a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2010. október 25-i 2010/644/KKBP tanácsi határozat (HL L 281., 81. o.) melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontját;
  - az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet (HL L 281., 1. o.) VIII. melléklete B. táblázatának 4. pontját;
  - a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2011. december 1-jei 2011/783/KKBP tanácsi határozatot (HL L 319., 71. o.);
  - a 961/2010 rendelet végrehajtásáról szóló, 2011. december 1-jei 1245/2011/EU tanácsi végrehajtási rendeletet (HL L 319., 11. o.);
  - az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (HL L 88., 1. o.; helyesbítés: HL 2012. L 332., 31. o. és HL 2014. L 93., 85. o.) IX. melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontját,amennyiben a „Bank Mellat” neve szerepel azon személyek, szervezetek és szervek listáin, akikre és amelyekre az e jogi aktusok (a továbbiakban együttesen: vitatott jogi aktusok) értelmében megállapított korlátozó intézkedések alkalmazandók.

Jogi háttér és a jogvita előzményei

- 2 Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (a továbbiakban: Biztonsági Tanács) a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) főigazgatójának számos jelentése, valamint a NAÜ kormányzótanácsának az Iráni Iszlám Köztársaság nukleáris programjával kapcsolatos határozatai miatti aggályai okán 2006. december 23-án elfogadta az 1737. (2006) számú határozatot, amelynek – a mellékletével összefüggésben értelmezett – 12. pontja felsorol az atomfegyverek elterjedéséhez állítólag hozzájáruló számos személyt és szervezetet, akiknek és amelyeknek a pénzeszközeit, valamint gazdasági erőforrásait be kell fagyasztani.

- 3 Az 1737. (2006) számú határozat Európai Unióban történő végrehajtása céljából a Tanács 2007. február 27-én elfogadta az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2007/140/KKBP közös álláspontot (HL L 61., 49. o.).
- 4 A 2007/140 közös álláspont 5. cikkének (1) bekezdése előírta, hogy az e rendelkezés a) és b) pontjában felsorolt személyek és szervezetek bizonyos kategóriáinak valamennyi pénzeszközét és gazdasági erőforrását be kell fagyasztani. Ezen 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja ily módon az 1737. (2006) számú határozat mellékletében megjelölt személyekre és szervezetekre, valamint a Biztonsági Tanács vagy a Biztonsági Tanácsnak a 1737. (2006) számú határozat 18. pontja alapján létrehozott bizottsága által megjelölt további személyekre és szervezetekre vonatkozott. E személyek és szervezetek listája a 2007/140 közös álláspont I. mellékletében szerepelt. Az említett 5. cikk (1) bekezdésének b) pontja ezen I. mellékletben nem szereplő azon személyekre és szervezetekre vonatkozott, akik és amelyek különösen az Iráni Iszlám Köztársaság atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeiben részt vesznek, azzal közvetlen kapcsolatban állnak vagy azt támogatják. E személyek és szervezetek listája az említett közös álláspont II. mellékletében szerepelt.
- 5 Az Európai Közösség hatásköreit illetően az 1737. (2006) számú határozatot az EK 60. cikk és az EK 301. cikk alapján elfogadott, a 2007/140 közös álláspontra vonatkozó, az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. április 19-i 423/2007/EK tanácsi rendelet (HL L 103., 1. o.) hajtotta végre, amelynek tartalma lényegében hasonló a 2007/140 közös álláspontéhoz, mivel az említett rendeletnek a Biztonsági Tanács vagy a szankcióbizottság által megjelölt személyekre, szervezetekre és szervekre vonatkozó IV. mellékletében, valamint a IV. mellékletében felsoroltaktól eltérő személyekre, szervezetekre és szervekre vonatkozó V. mellékletében ugyanazon szervezetek és természetes személyek szerepelnek.
- 6 A 423/2007 rendelet 7. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövege a következő volt:
- „Az V. mellékletben felsorolt személyek, jogalanyok vagy szervek tulajdonában lévő, vagy ezek által [...] irányított [helyesen: személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, azok tulajdonában vagy birtokában lévő, illetve az általuk [...] ellenőrzött] valamennyi pénzeszközt és gazdasági forrást be kell fagyasztani. Az V. melléklet azon természetes és jogi személyeket, jogalanyokat [helyesen: szervezeteket] és szervezetet tartalmazza, amelyekre [helyesen: akikre és amelyekre] a IV. melléklet nem vonatkozik, és amelyeket [helyesen: akiket és amelyeket] a 2007/140/KKBP közös álláspont 5. cikke (1) bekezdése b) pontjának megfelelően úgy minősítettek, mint amelyek [helyesen: mint akik és amelyek]:
- a) Irán atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeiben részt vesznek, azzal közvetlen kapcsolatban állnak vagy azt támogatják [...]”.
- 7 A Biztonsági Tanács, miután megállapította, hogy az Iráni Iszlám Köztársaság folytatja az urándúsítással kapcsolatos tevékenységeit, és nem működik együtt a NAÜ-vel, 2008. március 3-án elfogadta az 1803. (2008) számú határozatot. E határozat 10. pontjában a Biztonsági Tanács:
- „Arra kér valamennyi államot, hogy tanúsítson éberséget a területén található pénzügyi intézmények által az Iránban székhellyel rendelkező bármely bankkal – különösen a Bank Mellivel és a Bank Saderat-val –, valamint azok bankfiókjaival és külföldi kirendeltségeivel folytatott tevékenységekkel kapcsolatban annak elkerülése érdekében, hogy e tevékenységek az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységekhez vagy az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztéséhez vezessenek, ahogyan azt az 1737. (2006) számú határozat megfogalmazza”. [nem hivatalos fordítás]
- 8 A 2010. június 9-i 1929. (2010) számú határozattal a Biztonsági Tanács szigorúbb intézkedéseket fogadott el, és többek között úgy döntött, hogy be kell fagyasztani több pénzügyi intézmény pénzeszközeit. Az említett határozat 21. pontjában a Biztonsági Tanács többek között felszólítja az

államokat arra, hogy „ha olyan információkkal rendelkeznek, amelyek alapján észszerű indokokkal feltételezhető, hogy bizonyos pénzügyi szolgáltatások – így biztosítás és viszontbiztosítás – területükön történő nyújtása, valamint bármely pénzügyi vagy más eszköznek vagy gazdasági forrásnak a területükre irányuló, azon keresztül vagy onnan kiinduló, az állampolgáraik vagy a jogrendjük alá tartozó jogalanyok (ideértve a külföldi leányvállalatokat), vagy a területükön található személyek vagy pénzügyi intézmények részére vagy részéről történő átutalása hozzájárulhat Irán atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeihez vagy az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek Irán általi fejlesztéséhez, akadályozzák meg e tevékenységeket különösen azon pénzügyi vagy más eszközöknek vagy gazdasági forrásoknak a befagyasztása révén, amelyek a területükön található, vagy később oda kerülnek, illetve amelyek a joghatóságuk alá tartoznak, vagy később az alá kerülnek, és e programokkal vagy tevékenységekkel kapcsolatosak, valamint az ilyen átutalások megakadályozása érdekében – nemzeti hatóságaikkal és jogszabályaikkal összhangban – fokozott felügyelet gyakorlása révén”. [nem hivatalos fordítás]

- 9 A Bank Mellat az 1929. (2010) számú határozat I. mellékletének 6. pontjában szerepel, a First East Export Bank plc (a továbbiakban: FEE) e mellékletbe való felvételének indokai között:

„Ez a bank a Bank Mellat tulajdonában van vagy annak ellenőrzése alatt áll, illetve annak nevében jár el. Az utóbbi hét év során nukleáris fegyver-, rakéta- és védelmi programban közreműködő iráni szervezeteknek a Bank Mellat több száz millió dolláros ügyletek lebonyolítását tette lehetővé.”

- 10 A 2010. június 17-i következtetéseihez csatolt nyilatkozatban az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy egyre aggasztóbbnak tartja az iráni nukleáris programot, üdvözölte az 1929. (2010) számú határozat Biztonsági Tanács általi elfogadását, tudomásul vette a NAÜ legutóbbi, 2010. május 31-i jelentését, továbbá újabb, különösen a pénzügyi ágazatot érintő korlátozó intézkedéseket jelentett be.
- 11 A Tanács – a 2007/140 közös álláspont hatályon kívül helyezésével és ezen utóbbihoz képest további korlátozó intézkedések elfogadásával – a 2010. július 26-án elfogadott 2010/413 határozat révén hajtotta végre az említett nyilatkozatot. A 2010/413 határozatnak a pénzügyi tevékenységekre vonatkozó (17)–(20) preambulumbekzdése emlékeztet a Biztonsági Tanács 1929. (2010) számú határozatára, valamint az Európai Tanács 2010. június 17-i nyilatkozatára. A 2010/413 határozat 2. fejezete a pénzügyi szektorral foglalkozik. E határozat 10. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az Irán atomfegyverek terjesztésének veszélyével járó tevékenységeihez vagy atomfegyverek hordozóeszközeinek fejlesztéséhez potenciálisan hozzájáruló pénzügyi szolgáltatások nyújtásának, illetve ilyen célú pénzügyi vagy más eszközöknek vagy forrásoknak a tagállamok területére, azon keresztül vagy onnan kiindulva, vagy a tagállamok állampolgárai vagy a jogrendjük alá tartozó szervezetek (a külföldi fiókokat is ideértve), vagy a területükön található személyek vagy pénzintézetek részére vagy részéről megvalósuló átutalásának megakadályozása érdekében a tagállamok fokozott felügyeletet gyakorolnak a joghatóságuk alá tartozó pénzintézeteknek az Iránban székhellyel rendelkező bankokkal, valamint az ellenőrzésük alatt álló fiókokkal, leányvállalatokkal és szervezetekkel folytatott valamennyi tevékenysége felett.
- 12 A 2010/413 határozat 20. cikkének (1) bekezdése előírja a személyek és szervezetek több kategóriája pénzeszközeinek befagyasztását. E 20. cikk (1) bekezdésének a) pontja a Biztonsági Tanács által megnevezett és e határozat I. mellékletében felsorolt személyekre és szervezetekre vonatkozik. Az említett 20. cikk (1) bekezdése b) pontjának hatálya alá tartoznak „az I. mellékletben nem szereplő azon személyek és szervezetek, akik [helyesen: akik és amelyek] Irán atomfegyverek terjesztésének veszélyével járó tevékenységeiben vagy atomfegyverek hordozóeszközeinek fejlesztésében – többek között a tiltott termékek, áruk, felszerelések, anyagok és technológiák beszerzésében való részvétel által – közreműködnek, azzal közvetlen kapcsolatban állnak vagy ahhoz támogatást biztosítanak, vagy olyan személyek vagy szervezetek, akik [helyesen: akik és amelyek] az előbb említettek nevében vagy irányításuk szerint járnak el, vagy az említettek tulajdonában álló vagy – akár törvénytelen módon is – ellenőrzésük alá tartozó szervezetek, vagy azon személyek vagy szervezetek, akik [helyesen: akik és amelyek] segítettek a jegyzékbe vett személyeknek vagy szervezeteknek abban, hogy elkerüljék vagy

megsértsék a [Biztonsági Tanács] 1737. (2006), az 1747. (2007), az 1803. (2008) és az 1929. (2010) [számú] határozat[a] vagy e határozat rendelkezéseit, továbbá az [Iszlám Forradalmi Gárda (IRGC)] és az [Iráni Iszlám Köztársaság Tengerhajózási Társasága (IRISL)] egyéb magas rangú tagjai és szervezetei, illetve az ő tulajdonukban lévő, az általuk ellenőrzött vagy a nevükben eljáró szervezetek; ezek felsorolását a II. melléklet tartalmazza”.

- 13 A 2010/413 határozat II. melléklete több pénzügyi szervezetről, illetve ilyen szervezetek csoportjairól tesz említést. A Bank Mellat neve e melléklet I. címe B. táblázatának 4. pontjában szerepel. A felvételre a következő indokok miatt került sor:

„A Bank Mellat állami tulajdonban lévő iráni bank, amely tevékenységével támogatja és elősegíti Irán nukleáris és ballisztikusrakéta-programját. Banki szolgáltatásokat nyújtott [helyesen: nyújt] az ENSZ és az [Unió] által jegyzékbe vett szervezeteknek, az ezek nevében vagy irányítása alatt eljáró, illetve az ezek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó szervezeteknek. A [Biztonsági Tanács] 1929. sz. [...] határozat[a] által megnevezett [FEE] anyavállalata.”

- 14 A 423/2007 rendelet 7. cikke (2) bekezdésének végrehajtására 2010. július 26-án elfogadott 668/2010 végrehajtási rendelettel a Bank Mellat nevét – amely e végrehajtási rendelet melléklete I. címe B. táblázatának 2. pontjában szerepel – felvették a jogi személyek, szervezetek és szervek 423/2007 rendelet V. mellékletének I. táblázatában szereplő listájára.

- 15 A Bank Mellat említett listára való felvételének indokai csaknem azonosak a 2010/413 határozatban szereplő indokokkal.

- 16 A Tanács a 2010. július 27-i levélben tájékoztatta a Bank Mellatot nevének a 2010/413 határozat II. mellékletében és a 423/2007 rendelet V. mellékletében szereplő listára való felvételéről.

- 17 A Bank Mellat a 2010. augusztus 16-i és 24-i, továbbá a 2010. szeptember 2-i és 9-i levelében azt kérte a Tanácstól, hogy közölje vele azokat a bizonyítékokat, amelyekre a vele szembeni korlátozó intézkedések elfogadását alapította.

- 18 A felperes iratokhoz való hozzáférés iránti kérelmeire válaszolva a Tanács a 2010. szeptember 13-i levélben megküldte számára két, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó tagállami javaslat másolatait. A Tanács a felperes számára – 2010. szeptember 25-i lejárátú – határidőt is szabott a korlátozó intézkedések vele szemben történő elfogadására vonatkozó észrevételeinek előterjesztésére.

- 19 A 2010/413 határozat II. mellékletét a 2010. október 25-én elfogadott 2010/644 határozat felülvizsgálta és átírta. E határozat (2) preambulumbekzdésében a Tanács megjelöli, hogy figyelembe vette az érintettek által számára benyújtott észrevételeket.

- 20 A Bank Mellat nevét felvették a szervezeteknek a – 2010/644 határozatnak megfelelően módosított – 2010/413 határozat II. melléklete I. táblázatában szereplő listájának 4. pontjába. Az indokolás már nem jelöli meg, hogy állami tulajdonban lévő bankról van szó, de egyebekben megegyezik a 2010/413 határozat indokolásával.

- 21 A 423/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2010. október 25-én elfogadott 961/2010 rendelet. E rendelet 16. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„A VIII. mellékletben felsorolt személyekhez, szervezetekhez és szervekhez tartozó, azok tulajdonában vagy birtokában lévő, illetve az általuk ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági forrást be kell fagyasztani. A VIII. melléklet azon természetes és jogi személyeket, szervezeteket és szerveket

tartalmazza, [...] amelyek [helyesen: akik vagy amelyek] a 2010/413[...] határozat 20. cikke (1) bekezdése b) pontjának megfelelően úgy minősülnek, mint amelyek [helyesen: mint akik vagy amelyek]:

- a) Irán proliferációs veszéllyel járó nukleáris tevékenységeiben vagy az atomfegyverek hordozóeszközeinek Irán általi fejlesztésében – többek között a tiltott áruk és technológiák beszerzésében való részvétel által – közreműködnek, azzal közvetlen kapcsolatban állnak vagy ahhoz támogatást biztosítanak, illetve ilyen személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek – akár törvénytelen módon is – a tulajdonában [helyesen: birtokában vannak] vagy az ellenőrzése alatt állnak, vagy ezek nevében vagy utasítására járnak el;
- b) olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek, amelyek [helyesen: akik vagy amelyek] segítséget nyújtanak egy jegyzékbe vett személynek, szervezetnek vagy szervnek az e rendeletben, a 2010/413[...] határozatban vagy az [...] 1737. (2006), [...] 1747. (2007), [...] 1803. (2008) és [...] 1929. (2010) [számú] határozatban foglalt rendelkezések megkerüléséhez vagy megsértéséhez;

[...]”

- 22 A Tanács a Bank Mellat nevét felvette a jogi személyek, szervezetek és szervek 961/2010 rendelet VIII. melléklete B. pontjában szereplő listájának 4. pontjába. E felvétel indokai csaknem azonosak a 2010/644 határozatnak megfelelően módosított 2010/413 határozatban szereplő indokokkal.
- 23 2011. május 31-én a Tanács a megtámadott ítélet alapjául szolgáló megsemmisítés iránti kereset keretében benyújtott viszonzválaszának mellékleteként közölte a Bank Mellattal a 2011. május 27-i tanácsi dokumentumot, amely tartalmazta a Bank Mellat korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek listájára való felvételére vonatkozó harmadik javaslat kivonatát (a továbbiakban: harmadik javaslat).
- 24 2011. december 1-jén a Tanács egy felülvizsgálatot követően úgy határozott, hogy a 2011/783 határozattal, illetve az 1245/2011 végrehajtási rendelettel fenntartja a Bank Mellat nevét a 2010/413 határozatban, illetve a 961/2010 rendeletben szereplő listán.
- 25 Az Európai Tanács 2011. december 9-i következtetéseire hivatkozva a Tanács a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2012. január 23-i 2012/35/KKBP határozattal (HL L 19., 22. o.; helyesbítés: HL L 31., 7. o.) újabb intézkedéseket fogadott el.
- 26 2012. március 23-án a Tanács a 961/2010 rendeletet hatályon kívül helyező és felváltó 267/2012 rendelettel újabb intézkedéseket fogadott el. A pénzeszközök és gazdasági források befagyasztását a 267/2012 rendelet 23. cikke írja elő. A 23. cikk (2) bekezdése a következőképpen szól:

„A IX. mellékletében [helyesen: mellékletben] felsorolt személyekhez, szervezetekhez és szervekhez tartozó, azok tulajdonában vagy birtokában lévő, illetve az általuk ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági forrást be kell fagyasztani. A IX. melléklete [helyesen: melléklet] azon természetes és jogi személyeket, szervezeteket és szerveket tartalmazza, amelyek a 2010/413[...] határozat 20. cikke (1) bekezdése b) és c) pontjának megfelelően úgy minősülnek, mint amelyek:

- a) Irán proliferációs veszéllyel járó nukleáris tevékenységeiben vagy az atomfegyverek hordozóeszközeinek Irán általi fejlesztésében – többek között a tiltott áruk és technológiák beszerzésében való részvétel által – közreműködnek, azzal közvetlen kapcsolatban állnak vagy ahhoz támogatást biztosítanak, illetve ilyen személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek – akár törvénytelen módon is – a tulajdonában [helyesen: birtokában vannak] vagy az ellenőrzése alatt állnak, vagy ezek nevében vagy utasítására járnak el;

b) olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek, amelyek [helyesen: akik vagy amelyek] segítséget nyújtanak egy jegyzékbe vett személynek, szervezetnek vagy szervnek az e rendeletben, a 2010/413[...] határozatban vagy az [...] 1737. (2006), [...] 1747. (2007), [...] 1803. (2008) és [...] 1929. (2010) [számú] határozatban foglalt rendelkezések megkerüléséhez vagy megsértéséhez;

[...]

d) azok az egyéb személyek, szervezetek és szervek, akik [helyesen: akik és amelyek] támogatást, így például anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatást nyújtanak az iráni kormánynak, valamint az azokhoz [helyesen: ahhoz] kapcsolódó személyek és szervezetek;

[...]”

27 A Bank Mellat neve a 267/2012 rendelet IX. melléklete I. címe B. táblázatának 4. pontjában szerepel. E felvétel indokai csaknem azonosak a 2010/644 határozatnak megfelelően módosított 2010/413 határozatban szereplő indokokkal.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

28 A Törvényszék Hivatalához 2010. október 7-én benyújtott keresetlevelével a Bank Mellat a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő. Ezt követően kiterjesztette a kereseti kérelmeit, és a 2010/644 határozat, a 961/2010 rendelet, a 2011/783 határozat, az 1245/2011 végrehajtási rendelet és a 267/2012 rendelet megsemmisítését is kérte, az őt érintő részükben.

29 Mindenekelőtt a Törvényszék elutasította a Tanács és a Bizottság azon érvelését, amely szerint a Bank Mellat nem jogosult arra, hogy az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra hivatkozzon.

30 Ezt követően megvizsgálta a Bank Mellat által benyújtott keresetet. A felperes három jogalapra hivatkozott. Az első jogalap az indokolási kötelezettségnek, a felperes védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának megsértésén alapult. A második jogalap a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibán alapult. A harmadik jogalap a felperes tulajdonhoz való jogának és az arányosság elvének megsértésén alapult.

31 Az első, az indokolási kötelezettségnek, a felperes védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának megsértésére alapított jogalap keretében a Törvényszék a vitatott jogi aktusokban és a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó javaslatokban szereplő, a Bank Mellatra vonatkozó valamennyi indokot megvizsgálta. A Törvényszék megállapította, hogy a Tanács bizonyos indokok tekintetében – azok pontosításának elmulasztásával – megsértette az indokolási kötelezettséget. E pontosítás hiányában a Bank Mellat bírói jogvédelemhez való joga is sérült ezen indokok tekintetében. E jogot emellett a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet is megsértette a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó harmadik javaslat elkészített közzététele révén. Végül, a Törvényszék megállapította, hogy a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet vizsgálata hibás volt, mivel az ügy iratai semmiféle utalást nem tartalmaztak arra nézve, hogy a Tanács megvizsgálta a Bank Mellatra vonatkozó bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát. Következésképpen a Törvényszék helyt adott az első jogalapnak a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet tekintetében.

32 A Törvényszék ezt követően megvizsgálta a Bank Mellattal szembeni korlátozó intézkedések elfogadásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibára alapított második jogalapot. Ez a vizsgálat a kellően pontosnak tekintett és az indokolási kötelezettséget nem sértő indokokra vonatkozott. Mivel a Tanács által a felperessel szemben felhozott ezen indokok egyike sem indokolja a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását, a Törvényszék helyt adott a második jogalapnak, és a felperest érintő részükben megsemmisítette a vitatott jogi aktusokat, anélkül hogy szükség lett volna az arányosság elvének megsértésére alapított harmadik jogalap vizsgálatára.

A felek kérelmei

33 A Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
- döntse el érdemben a jogvitát, valamint utasítsa el a Bank Mellat vitatott jogi aktusokkal szemben benyújtott keresetét;
- a Bank Mellatot kötelezze a Tanács részéről az elsőfokú eljárásban és a jelen fellebbezési eljárásban felmerült költségek viselésére.

34 A Bank Mellat azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

35 A Bizottság maradéktalanul támogatja a Tanács fellebbezésében foglalt kérelmeket.

36 Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága azt kéri, hogy a Bíróság adjon helyt a fellebbezésnek, helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és utasítsa el a Bank Mellat vitatott jogi aktusokkal szemben benyújtott keresetét.

A fellebbezésről

A fellebbezés elfogadhatatlanságára vonatkozó kifogásról

A felek érvelése

37 A Bank Mellat arra hivatkozik, hogy a fellebbezést határidőn túl nyújtották be. Állítása szerint nem alkalmazandók a Bíróság eljárási szabályzatában rögzített, távolságra tekintettel járó határidők, mivel a Tanács nincs távol a Bíróságtól, hiszen azzal elektronikus úton tart kapcsolatot.

38 A Tanács emlékeztet az eljárási szabályzat 51. cikkére, amely szerint a távolságra tekintettel járó határidők átalány jellegűek.

A Bíróság álláspontja

39 Amint azt indítványának 32. és 33. pontjában a főtanácsnok hangsúlyozta, jöllehet az eljárási szabályzat 51. cikke szerinti határidők megjelölésére alkalmazott terminológia alapján e határidők arra szolgálnak, hogy a Bíróságtól való fizikai távolság függvényében kiegyenlítsék a postai szolgáltatásokhoz szükséges időtartamot, e határidők a Bíróság eljárási szabályzatának 2000. november 28-i módosítása óta (HL L 322., 1. o.) átalány jellegűek (lásd ebben az értelemben: Gbagbo és társai kontra Tanács ítélet, C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, 63. pont).

- 40 Ebből az következik, hogy a jelen esetben az eljárási szabályzat 51. cikke volt alkalmazandó, még ha a Tanács elektronikus úton tartott is kapcsolatot a Bírósággal. Következésképpen a fellebbezést az előírt határidőn belül nyújtották be, és az elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

Az ügy érdeméről

- 41 A Tanács arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítéletben a Törvényszék többször is tévesen alkalmazta a jogot.

Az alapvető jogok megsértésére alapított jogalapok elfogadhatatlanságára vonatkozó kifogásról

– A megtámadott ítélet

- 42 A megtámadott ítélet 46. pontjában a Törvényszék elutasította a Tanács és a Bizottság azon érvelését, amely szerint a Bank Mellat nem volt jogosult arra, hogy az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra hivatkozzon. Ezen ítélet 41. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy az uniós jog nem tartalmaz olyan szabályt, amely megakadályozná, hogy a harmadik államokhoz tartozó intézménynek minősülő jogi személyek a saját érdekükben az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra hivatkozzanak, míg az említett ítélet 42. pontjában kimondta, hogy mindenesetre a Tanács és a Bizottság végeredményben nem terjesztett elő annak bizonyítására alkalmas tényeket, hogy a felperes valóban az iráni államhoz tartozó intézmény.

– A felek érvelése

- 43 A Tanács először is vitatja a megtámadott ítélet 35–41. pontját. Véleménye szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak kimondásával, hogy a Bank Mellat akkor is hivatkozhatna a saját érdekében az uniós bíróság előtt az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra, ha megállapítást nyerne, hogy az iráni államhoz tartozó intézmény.

- 44 Érvét a Rómában 1950. november 4-én aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 34. cikkére alapítja, amely kizárja az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulás lehetőségét a kormányzati szervek és hasonló jogalanyok számára, valamint az ezzel egyenértékű rendelkezésekre, amilyen az emberi jogokról szóló 1969. november 22-i amerikai egyezmény 44. cikke. E mögött az a jogalkotói érv áll, hogy az államok nem lehetnek az alapvető jogok kedvezményezettjei. Noha az uniós szerződések és az Európai Unió Alapjogi Chartája nem tartalmazzak az EJEE 34. cikkével azonos rendelkezéseket, ugyanez az elv alkalmazandó.

- 45 A Tanács véleménye szerint a Törvényszék emellett tévesen alkalmazta a jogot annak kimondásával, hogy egyetlen bizonyíték alapján sem állapítható meg, hogy a Bank Mellat valóban kormányzati szervezet. E tekintetben a Tanács a következőkről tesz említést:

- az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata, amely szerint a konkrét ténybeli és jogi kontextus gondos vizsgálata mellett lehet csak eldönteni, hogy valamely szervezet kormányzati-e, vagy sem,
- az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Jogi Bizottságának munkái, és különösen az Egyesült Nemzeteknek az államok és vagyontárgyaik joghatóság alóli mentességéről szóló, 2004. december 2-án elfogadott egyezménye 2. cikkének b) pontjára vonatkozó kommentárok, amelyek szerint az „állami szervezetek vagy intézmények, és egyéb jogalanyok” fogalma magában foglalhatja az állami vállalatokat, illetve egyéb, az állam által alapított olyan szervezeteket, amelyek kereskedelmi ügyleteket végeznek; valamint

– a Bíróság támogatásokra vonatkozó ítélkezési gyakorlata (Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-482/99, EU:C:2002:294, 55. pont).

46 A Törvényszék ezért tévesen állapította meg, hogy – mivel a Bank Mellat az általános jog hatálya alá tartozó kereskedelmi tevékenységeket folytat – e tevékenységek akkor sem minősíthetők „közszolgáltatásnak”, ha azok egy állam gazdaságának működéséhez szükségesek. A Törvényszék azt sem vette kellően figyelembe, hogy az iráni kormány ellenőrzést gyakorol a Bank Mellat felett, miközben ez az állam 20%-os részesedéssel rendelkezik e bankban, a fennmaradó részvényesi kör pedig elaprózódott.

47 A Bank Mellat vitatja a Tanács érvelését.

– A Bíróság álláspontja

48 Rá kell mutatni arra, hogy a Bank Mellat keresete az EUMSZ 275. cikk második bekezdésének keretébe illeszkedik (Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 50. pont).

49 A Bank Mellat a védelemhez való jogának és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának megsértésére alapított jogalapokra hivatkozik. Ilyen jogokra az uniós bíróságokhoz keresetet benyújtó bármely természetes személy vagy szervezet hivatkozhat.

50 Ugyanez igaz a lényeges eljárási szabályok – így a jogi aktus indokolására vonatkozó kötelezettség – megsértésére alapított jogalapokra is.

51 A nyilvánvaló értékelési hibára vagy az arányosság általános elvének megsértésére alapított jogalapok tekintetében meg kell állapítani, hogy valamely közjogi jogalany ezekre való hivatkozásának lehetősége a jogvita érdemét érintő kérdés (Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 51. pont).

52 A fentiekre tekintettel el kell utasítani a Tanács jogalapját, anélkül hogy szükség lenne az arra alapított – hatástalan – érv vizsgálatára, amely szerint a Törvényszék tévedett annak kimondásakor, hogy nem volt bizonyított, hogy a Bank Mellat közjogi jogalany.

Az indokolási kötelezettségről, a védelemhez való jogról, a hatékony bírói jogvédelemhez való jogról és az iratokhoz való hozzáférésről

– A megtámadott ítélet

53 A megtámadott ítélet 49–51. pontjában a Törvényszék emlékeztetett a jogi aktusok indokolásának az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt kötelezettségével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatra. Ezen ítélet 52–55. pontjában a Törvényszék a védelemhez való jogra és az arra vonatkozó ítélkezési gyakorlatra emlékeztetett, miszerint az érdekelt jogalannal közölni kell az őt terhelő bizonyítékokat, hogy az e bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontját megfelelően kifejtthesse.

54 A megtámadott ítélet 63. és 64. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy az indokolási kötelezettség, és a Bank Mellat terhére rótt bizonyítékok utóbbival való közlésére vonatkozó kötelezettség tiszteletben tartásának értékelése érdekében figyelembe kell venni – a vitatott jogi aktusokban található indokoláson kívül – a Tanács által a felperessel a 2010. szeptember 13-i levélben közölt, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó két javaslatot, valamint a Tanács 2011. május 31-én benyújtott viszonyválaszához csatolt harmadik javaslatot. A Törvényszék szerint ezeket a

javaslatokat a felperest érintő korlátozó intézkedések elfogadásának keretében a tagállamok küldöttségei elé terjesztették, és ezek, következésképpen, az ezen intézkedéseket megalapozó bizonyítékoknak minősülnek.

55 A megtámadott ítélet 65. pontjában a Törvényszék a következőket állapította meg:

„[...] tény, hogy a harmadik javaslatot mind a kereset előterjesztése után, mind a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet elfogadását követő keresetmódosítás után közölték a felperessel. Ennélfogva a javaslat nem egészítheti ki érvényesen a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet indokolását. Mindazonáltal azt figyelembe lehet venni a későbbi jogi aktusok – azaz a 2011/783 határozat, az 1245/2011 végrehajtási rendelet és a 267/2012 rendelet – jogszerűségének értékelése keretében.”

56 A megtámadott ítélet 66–76. pontjában a Törvényszék megvizsgálta a vitatott jogi aktusokban és a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó javaslatokban foglalt valamennyi indokot. A 66–69. pont a következőképpen szól:

„66 A [vitatott] jogi aktusok a felperest illetően a következő négy indokot tartalmazzák:

- a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank (a továbbiakban: első indok);
- a felperes a tevékenységével támogatja és elősegíti Irán nukleáris és ballisztikusrakéta-programját (a továbbiakban: második indok);
- a felperes banki szolgáltatásokat nyújt az ENSZ és az [Unió] által jegyzékbe vett szervezeteknek, az ezek nevében vagy irányítása alatt eljáró, illetve az ezek tulajdonában lévő ellenőrzése alá tartozó szervezeteknek (a továbbiakban: harmadik indok);
- a felperes az [...] 1929. (2010) számú határozat[...] által megnevezett [FEE] anyavállalata (a továbbiakban: negyedik indok).

67 A korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó, 2010. szeptember 13-án közölt két javaslat közül az első részben megegyezik a [vitatott] jogi aktusokban megadott második indokkal. Ez a javaslat a következő kiegészítő indokokat tartalmazza:

- a felperes banki szolgáltatásokat nyújt az Iráni Atomenergia Szervezetnek (a továbbiakban: AEOI) és a Novin Energy Company-nak (a továbbiakban: Novin), amelyekre a[...] Biztonsági Tanács[...] által elfogadott korlátozó intézkedések vonatkoznak (a továbbiakban: ötödik indok);
- a felperes kezeli a Repülőipari Szervezet felső vezetőinek és egy iráni beszerzési vezetőnek a számláit (a továbbiakban: hatodik indok).

68 A 2010. szeptember 13-án közölt második javaslat lényegében megegyezik a [vitatott] jogi aktusok indokolásával. A javaslat kiegészítésként egyetlen indokot tartalmaz, amely szerint a felperes legalább 2003 óta dollármilliók mozgását segítette elő az iráni nukleáris program érdekében (a továbbiakban: hetedik indok).

69 A korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó, a viszonyválaszhoz mellékelte, harmadik javaslat nem tartalmaz további bizonyítékokat a [vitatott] jogi aktusokhoz és a 2010. szeptember 13-án közölt két javaslathoz képest.”

- 57 A 77. pontban a Törvényszék kimondta, hogy a Tanács megsértette az indokolási kötelezettséget, valamint az arra vonatkozó kötelezettséget, hogy közölje a felperessel a második, a harmadik, a hatodik és a hetedik indok vonatkozásában terhére rótt bizonyítékokat, mivel azok nem kellően pontosak, ugyanakkor megállapította, hogy a többi indok vonatkozásában tiszteletben tartották ezeket a kötelezettségeket.
- 58 Az iratokhoz való hozzáférés tekintetében a megtámadott ítélet 81. pontjában a Törvényszék megjegyezte, hogy az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a Tanács a vitatott jogi aktusok elfogadása során a tagállamok által előterjesztett, a Bank Mellattal szembeni korlátozó intézkedésekre irányuló három javaslatától eltérő bizonyítékokat vett volna alapul. Ezen ítélet 82. pontjában ugyanakkor megállapítja, hogy a harmadik javaslatot csak a Tanács viszonzválaszának mellékletében közölték a felperessel, azaz a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása után a Tanács által a felperesnek az észrevételei előterjesztésére megszabott határidő lejártát követően, a keresetlevél előterjesztése, valamint a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet elfogadása után.
- 59 Az említett ítélet 84. pontjában a Törvényszék elutasította a Tanács azon érvét, amely szerint a Tanács a felperessel közölte e javaslatot, amint megkapta azon tagállam hozzájárulását, amelytől a javaslat származott. A Törvényszék kimondta, hogy amennyiben a Tanács valamely szervezettel szembeni korlátozó intézkedések elfogadása érdekében valamely tagállam által előterjesztett bizonyítékokat kíván alapul venni, az említett intézkedések elfogadása előtt köteles meggyőződni arról, hogy a kérdéses bizonyítékokat az érintett szervezettel megfelelő időben közölni lehet annak érdekében, hogy az utóbbi megfelelően kifejtse az álláspontját. Ugyanezen ítélet 85. pontjában a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a Tanács a védelemhez való jog megsértésével nem biztosította az iratainak ezen eleméhez megfelelő időben való hozzáférést.
- 60 A felperesnek az álláspontja megfelelő kifejtésére való lehetőségéről nyilatkozva a Törvényszék a megtámadott ítélet 89. pontjában megállapította, hogy a felperesnek volt alkalma arra, hogy az álláspontját megfelelően kifejtse, a következő kivételekkel: egyrészt a Tanács által megadott második, harmadik, hatodik és hetedik indokot illetően, amely indokok rendkívül homályosak, másrészt a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozóan a Tanács viszonzválaszának mellékletében közölt javaslatot illetően, mivel az nem állt a rendelkezésére az észrevételek előterjesztésének időpontjában.
- 61 A megtámadott ítélet 90. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a Tanács leveleiből kitűnt, hogy a Tanács figyelembe vette a felperes észrevételeit. Ezen ítélet 91. pontjában a Törvényszék rámutatott különösen arra, hogy a Tanács helyesbítette azt a megjelölést, amely szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank, és amely megjelölés pontosságát a felperes vitatta.
- 62 A megtámadott ítélet 96. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy a második, harmadik, hatodik és hetedik indok homályos jellege, valamint a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó egyik javaslat elkésztett közlése a felperes hatékony bírói jogvédelemhez való joga megsértésének minősül. E jog ugyanakkor nem sérült a Tanács által hivatkozott első, negyedik és ötödik jogalap tekintetében.

– A felek érvelése

- 63 Először is, az „Indokolási kötelezettség” cím alatt a Tanács úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az egyes jogalapokat – azok átfogó vizsgálata helyett – külön vizsgálta meg. Ezek az indokok egyértelműen összefüggenek egymással. Közelebbről, a harmadik indok a második indokban említett magatartás pontosabb leírása. Ezenfelül a megtámadott ítélet 73. pontjában a Törvényszék tévesen mondta ki, hogy ezen utóbbi két indok „nem határozz[a] meg [a] felrött magatartást”. Jóllehet e harmadik indok nem említi az Egyesült Nemzetek és az Unió által jegyzékbe vett szervezetek nevét, amelyek számára a Bank Mellat banki szolgáltatásokat nyújt, e bank összevethette volna az említett szervezeteket a saját ügyféljegyzékeivel, és vitathatta volna az említett indokot, amennyiben egyik ügyfelét sem vette jegyzékbe az Egyesült Nemzetek vagy az Unió.

- 64 A felvételre vonatkozó egyik tagállami javaslatban szereplő hatodik indokot illetően, amely a Bank Mellatot a Repülőipari Szervezet vezetőinek és egy beszerzési vezetőnek a számláit kezelő szervezetként említi, a Tanács szerint a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy ez az érv nem volt kellően részletes. A banki ügyfelekre vonatkozó információk ugyanis magukban foglalják az ügyfelek munkáltatójának nevét, így a Bank Mellat ellenőrizhette volna, hogy az ügyfelek valamelyike e szervezet munkavállalója vagy a beszerzési vezető volt-e. Ez az indok tehát megfelelt az ítélkezési gyakorlat által meghatározott követelményeknek, mivel elegendő információt szolgáltatott annak megállapításához, hogy a vitatott jogi aktusok megalapozottak voltak-e.
- 65 A Bizottság állítása szerint nem védhető a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 77. pontjában elfogadott azon álláspontja, miszerint a megsemmisítés iránti kereset bizonyos indokok tekintetében megalapozott, míg más indokok tekintetében nem az. Nem tekinthető úgy, hogy a Tanács megsértette a felperessel szemben fennálló, az egyes indokok külön indokolására és közlésére vonatkozó kötelezettséget.
- 66 Beavatkozási beadványában az Egyesült Királyság vitatja továbbá a Törvényszék azon következtetését, amely szerint a második indok rendkívül homályos, holott ezt az indokot az azt követő indokokkal összefüggésben kell értelmezni.
- 67 Másodszer, az „Iratokhoz való hozzáférés” cím alatt a Tanács vitatja a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 63. pontjában foglalt azon megállapítását, amely szerint „az indokolási kötelezettség, és az érintett jogalany terhére rótt bizonyítékok utóbbival való közlésére vonatkozó kötelezettség tiszteletben tartásának értékelése érdekében figyelembe kell venni – a [vitat]ott jogi aktusokban található indokoláson kívül – a Tanács által a felperessel közölt, korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó három javaslatot”.
- 68 A Tanács arra hivatkozik, hogy a Törvényszék helytelenül alkalmazta a megtámadott ítélet 54. pontjában hivatkozott, a terrorizmussal kapcsolatos első ügyekből eredő állandó ítélkezési gyakorlatot, amely ügyekben semmilyen indokot nem terjesztettek elő a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek, szervek és szervezetek listájára való felvétel indokolására, és e körülmények között az „indokok” és a „bizonyítékok” kifejezések kölcsönösen felcserélhetők voltak egymással. A jelen esetben a jogi aktusok megjelölték az indokokat, így semmi nem igazolta a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó – hozzáadott értéket semmiképpen nem képviselő – javaslatok közlését.
- 69 A Tanács indokolásában nem szereplő bizonyítékokat szintén nem kell külön közölni, mivel nem feltételezhető hivatalból az, hogy indokokként vagy bizonyítékokként a Tanács azokra támaszkodott. A Tanács szerint a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 55. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatot kellett volna alkalmaznia, amely szerint kellően pontos indokok esetén csak az érdekelt fél kérelmére köteles a Tanács biztosítani az azokba a nem bizalmas jellegű adminisztratív iratokba való betekintést, amelyek a szóban forgó intézkedésre vonatkoznak (Bank Mellat kontra Tanács ítélet, T-390/08, EU:T:2009:401, 97. pont).
- 70 A Bizottság és társai kontra Kadi ítélet (C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518) 111. pontjára hivatkozva az Egyesült Királyság a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek listái tekintetében azzal érvel, hogy kizárólag az ilyen listákra való felvétel tanácsi indokolását kell közölni, az érintett szervezetek felvételére vonatkozó javaslatokat azonban nem.
- 71 A Bank Mellat osztja a Törvényszék érvelését. Állítása szerint a második és a harmadik indok még együttes vizsgálata esetén sem kellően pontos, mivel az állítólagosan konkrétabb harmadik jogalap jogosan „rendkívül homályosnak” minősült. A hatodik indok tekintetében a Bank Mellat arra hivatkozik, hogy a Tanács semmilyen bizonyítékot nem mutat be azon állítás alátámasztására, amely szerint a bank ügyféliratai tartalmazzák az ügyfelek munkáltatójának nevét. A hetedik indok alátámasztására a fellebbezés keretében a Tanács semmilyen érvet nem hoz fel.

- 72 A Bank Mellat azzal érvel, hogy a Tanács a felvétel időpontjában vagy röviddel azután köteles volt átadni számára az említett listákra való felvételre vonatkozó javaslatokat, mivel azok az ügyiratok egyedüli tartalmát képezték. A Tanács azon állítását illetően, amely szerint a felvételre vonatkozó e javaslatok átadása nem szolgálta volna a Bank Mellat érdekét, a Bank Mellat azzal válaszol, hogy nem a Tanács feladata a felperes számára esetlegesen jelentőséggel bíró iratok értékelése. A védelemhez való joggal ellentétes lenne, ha a Tanács megválaszthatná, hogy mely ügyiratokat tartja vissza.
- 73 A Bank Mellat vitatja azon érvet, amely szerint a jelen ügyben a Bank Melli Iran kontra Tanács ítéletből (T-390/08, EU:T:2009:401) eredő ítélkezési gyakorlatot kellett volna alkalmazni, mivel a Bank Mellat nem rendelkezett a terhére rótt bizonyítékokra vonatkozó álláspontja megfelelő ismertetéséhez szükséges, kellően pontos információkkal. Hangsúlyozza, hogy a Törvényszék és a Tanács egyaránt abból indult ki, hogy a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek listáira való felvételre vonatkozó javaslatok bizonyítékot képeztek, holott ez nem így volt.

– A Bíróság álláspontja

- 74 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a sérelmet okozó jogi aktus indokolására vonatkozó kötelezettségnek, amely a védelemhez való jog tiszteletben tartására vonatkozó elvből következik, a célja egyrészt az érintettnek elegendő tájékoztatás nyújtása annak eldöntéséhez, hogy a jogi aktus megalapozott-e, vagy hogy tartalmaz-e esetleg az érvényességének vitatását uniós bíróság előtt lehetővé tévő valamilyen hibát, másrészt pedig annak lehetővé tétele, hogy az uniós bíróság felülvizsgálhassa e jogi aktus jogszerűségét (lásd: Tanács kontra Bamba ítélet, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 75 Az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolásnak a szóban forgó jogi aktus jellegéhez és elfogadásának körülményeihez kell igazodnia. Az indokolás követelményét az eset körülményeire, így különösen a jogi aktus tartalmára, a hivatkozott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy az indokolás megfelelőségét nemcsak a szövegére, hanem a körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére figyelemmel is meg kell vizsgálni (lásd: Tanács kontra Bamba ítélet, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Valamely sérelmet okozó jogi aktus indokolása akkor megfelelő, ha az érintett előtt ismert olyan összefüggésben hozzák meg, amely lehetővé teszi számára a vele szemben hozott intézkedés terjedelmének megértését (Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 71. pont).
- 76 A korlátozó intézkedéseket illetően annak megkövetelése nélkül, hogy részletesen válaszolni kelljen az érintett személy által előterjesztett észrevételekre, az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolási kötelezettség minden körülmények között – beleértve, amikor az uniós jogi aktus indokolása megfelel valamely nemzetközi fórum által megfogalmazott indokoknak – magában foglalja azt, hogy ezen indokolás meghatározza azon egyedi, különös és konkrét okokat, amelyek alapján az illetékes hatóságok úgy vélik, hogy az érintett személlyel szemben ilyen intézkedéseket kell hozni. Az uniós bíróságnak ezért ellenőriznie kell különösen a hivatkozott indokok kellően pontos és konkrét jellegét (lásd ebben az értelemben: Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 116. és 118. pont).
- 77 A jelen esetben a második és a harmadik indok vizsgálatakor a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, mivel a Tanács a Törvényszék előtt nem hivatkozott arra, hogy ezeket az indokokat együttesen kellett értelmezni.

- 78 Mindenesetre, még ha a Tanács állításának megfelelően feltételezzük is, hogy az említett harmadik indokot abban az értelemben kellett volna figyelembe venni, hogy az a második indokban felrótt magatartást részletezi, az említett indokok együttes olvasata alapján sem lenne egyértelmű a Bank Mellat számára, hogy „az ENSZ és az [Unió] által jegyzékbe vett”, illetve „az ezek nevében vagy irányítása alatt eljáró, illetve az ezek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó” mely szervezeteknek és milyen banki szolgáltatásokat nyújtott. E körülmények között nem róható fel a Törvényszéknek, hogy a megtámadott ítélet 73. pontjában azt a következtetést vonta le, hogy az említett listákra való felvétel második és harmadik indoka túlságosan homályos.
- 79 Szintén helyesen járt el a Törvényszék akkor, amikor a megtámadott ítélet 76. pontjában a hatodik indokról kimondta, hogy az nem kellően pontos, mivel nem jelöli meg azokat a személyeket, akiknek a számláit a Bank Mellat kezelte.
- 80 A Tanács fellebbezésében foglaltakkal ellentétben nem a Bank Mellat feladata volt, hogy védelme érdekében a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó intézkedések elfogadására irányuló eljárás keretében összevesse az ügyféljegyzékeit az Egyesült Nemzetek és az Unió által jegyzékbe vett szervezetek neveivel, vagy ellenőrizze, hogy ügyfeleinek egyike a Repülőipari Szervezet munkavállalója volt-e.
- 81 Egy ilyen eredmény ellentétes lenne a jelen ítélet 76. pontjában említett ítélkezési gyakorlattal, amely megköveteli, hogy a jogi aktus indokolása meghatározza azon egyedi, különös és konkrét okokat, amelyek alapján az illetékes hatóságok úgy vélik, hogy az érintett személlyel szemben korlátozó intézkedéseket kell hozni.
- 82 Végül, ami az iratokhoz való hozzáférést illeti, a Törvényszék helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 84., 85. és 105. pontjában, hogy a Tanács a korlátozó intézkedések elfogadása előtt köteles volt meggyőződni arról, hogy a Bank Mellat terhére rótt bizonyítékok megfelelő időben közölhetők vele annak érdekében, hogy az utóbbi megfelelően kifejthesse az álláspontját, valamint helyesen állapította meg, hogy a Tanács viszonzválaszához csatolt harmadik javaslat elkésztett közlése sértette a felperes védelemhez való jogát és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, és ez a hiba a 2010/413 határozat, a 668/2010 végrehajtási rendelet, a 2010/644 határozat és a 961/2010 rendelet jogszerűségét e jogi aktusok Bank Mellatra vonatkozó részében érinti.

A Tanács által végzett vizsgálatot érintő hibákról

– A megtámadott ítélet

- 83 Szintén az indokolási kötelezettség, a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértésére alapított jogalap keretében, a Törvényszék a következőképpen összegzi a Bank Mellat egyik érvét:

„97 A felperes azt állítja, hogy a Tanács nem vizsgálta meg ténylegesen a jelen ügy körülményeit, hanem a tagállamok által előterjesztett javaslatok elfogadására szorítkozott. Ez a hiba mind a felperest érintő korlátozó intézkedések elfogadása előtti vizsgálatot, mind ugyanezen intézkedések időszakos felülvizsgálatát érinti.”

- 84 A Törvényszék a következőket mondta ki:

„101A jelen esetben egyrészt az iratok nem tartalmazznak arra utaló egyetlen ténykörülményt sem, hogy a Tanács megvizsgálta volna a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása előtt a felperesre vonatkozóan elé terjesztett bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát. Épp

ellenkezőleg, az ezekben a jogi aktusokban szereplő téves tájékoztatás, amely szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank – amelynek helytelenségét a Tanács nem vitatja – azt bizonyítja, hogy erre vonatkozóan egyáltalán nem került sor vizsgálatra.

102 Másrészt, a fenti 90–92. pontból kitűnik, hogy a [vitat]ott későbbi jogi aktusok elfogadása során a Tanács a felperes észrevételeire tekintettel felülvizsgálta a jelen ügy körülményeit, mivel törölte azt a megjelölést, amely szerint a felperes állami tulajdonban lévő bank, és kifejtette az álláspontját a felperesnek az atomfegyverek elterjedésében közreműködő szervezeteknek nyújtott pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó érveléséről.

[...]

104 E körülmények között a 2010/413 határozatot és a 668/2010 végrehajtási rendeletet illetően helyt kell adni a felperes azon érveinek, amelyek a Tanács által végzett vizsgálatot érintő hibákra vonatkoznak, és azokat el kell utasítani az ezt meghaladó részükben.”

85 A megtámadott ítélet 106. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása során a Tanács a felperes tekintetében nem tartotta tiszteletben az elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciájának és megalapozottságának vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget, ami az említett jogi aktusok jogellenességét eredményezte.

– A felek érvelése

86 A Tanács szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot a megtámadott ítélet 100. és 101. pontjában annak előírásával, hogy az iratoknak arra utaló ténykörülmenyt kell tartalmazniuk, hogy a Tanács megvizsgálta az elé terjesztett bizonyítékokat. A Tanács szerint nem határozhatók meg az annak alátámasztására felhozható ténykörülmenyek, hogy a Tanács tagjai valóban elvégezték ezt a vizsgálatot, és egyébiránt egyes bizonyítékok olyan bizalmas forrásokból származtak, amelyekhez nincs hozzáférése a Tanács valamennyi tagjának.

87 A Bank Mellat arra hivatkozik, hogy nem vitatott az a jogelv, amely szerint a Tanácsnak meg kell vizsgálnia az elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát. Véleménye szerint a Törvényszék jogosan hivatkozhatott a megfelelő tanácsi vizsgálat lefolytatásával kapcsolatos bizonyítékok hiányára azon következtetésének alátámasztására, amely szerint a Tanács nem így járt el. Előadja továbbá, hogy a Tanács elismeri, hogy egyáltalán nem vizsgálta meg a hozzá benyújtott, a Bank Mellat korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetként való megjelölésére irányuló javaslatokban szereplő állításokat, éppen azért, mert nem volt hozzáférése az alapul szolgáló, bizalmasnak tekintett bizonyítékokhoz.

– A Bíróság álláspontja

88 A megtámadott ítéletből kitűnik, hogy – a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadásával – a Bank Mellat korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek listáira való felvétele egyedül a felvételre vonatkozó tagállami javaslatokon alapult. A Törvényszék ugyanakkor nem jelöli meg, hogy ez a körülmény mennyiben képezheti az EUMSZ 263. cikkben szereplő megsemmisítési okok egyikét.

89 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 95. pontjában rámutatott, nem tűnik úgy, hogy azon bizonyítékok relevanciájának és megalapozottságának értékelése, amelyeket a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadását megelőzően a felperesre vonatkozóan a Tanács elé terjesztettek, e jogi aktusok elfogadásának lényeges eljárási követelményét képeznék, amelynek a megsértése e jogi aktusok érvénytelenségét vonhatná maga után. A Törvényszék nem támasztotta alá, hogy az EUM-Szerződés vagy valamely másodlagos jogi aktus ilyen eljárási követelményt írna elő.

- 90 A Törvényszék továbbá azt sem támasztotta alá, hogy ez a körülmény mennyiben járulhatna hozzá az indokolási kötelezettség, a Bank Mellat védelemhez való joga vagy a hatékony bírói jogvédelemhez való joga megsértéséhez, amelyekre a Bank Mellat az első jogalapjában hivatkozik, illetve bármely más jogszabály megsértéséhez.
- 91 A Törvényszék az EUMSZ 263. cikkben említett megsemmisítési okok egyike tekintetében sem állapította meg, hogy azok – a felperesre vonatkozó bizonyítékok relevanciája és megalapozottsága ellenőrzésének elmulasztása miatt – érintenék a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet érvényességét, ezért meg kell állapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 100. és 101. pontjában kimondta, hogy az atomfegyverek elterjedésében állítólag közreműködő szervezetekkel szemben korlátozó intézkedéseket megállapító első jogi aktus elfogadása során a Tanács köteles megvizsgálni a valamely tagállam vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által a Tanács elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát. Következésképpen a Törvényszék hasonlóan tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 106. pontjában kimondta, hogy a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása során a Tanács a felperes tekintetében nem tartotta tiszteletben az elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciájának és megalapozottságának vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget, ami az említett jogi aktusok jogellenességét eredményezte.

A nyilvánvaló értékelési hibáról

– A megtámadott ítélet

- 92 A megtámadott ítélet 112. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy figyelembe véve a Tanács által a felperessel szemben hivatkozott második, harmadik, hatodik és hetedik indok indokolásának hiányát, a hivatkozott első, negyedik és ötödik indok megalapozottságának vizsgálatára kell szorítkozni.
- 93 Az említett ítélet 113. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy az első indok, amely szerint a Bank Mellat állami tulajdonban lévő bank, téves ténybeli megállapításon alapul, az tehát nem igazolhatja a felperessel szemben a 2010/413 határozattal és a 668/2010 végrehajtási rendelettel elfogadott korlátozó intézkedéseket.
- 94 A Bank Mellat leányvállalatára, az FEE-re vonatkozó negyedik indok tekintetében a Törvényszék ugyanezen ítélet 117. pontjában kimondta, hogy az egyrészt pusztán állításokon alapul, másrészt pedig nem minősül önálló indoknak a felperest közvetlenül érintő indokokhoz képest.
- 95 Az ötödik indokot illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 118. pontjában kimondta, hogy a Tanács semmilyen bizonyítékot vagy információt nem terjesztett elő annak bizonyítása érdekében, hogy a Bank Mellat szolgáltatásokat nyújtott az AEOI részére. A Novin számára való szolgáltatásnyújtás tekintetében a Törvényszék ezen ítélet 128. pontjában megállapította, hogy figyelembe kell venni a Bank Mellat azon állítását, amely szerint a Biztonsági Tanács vele szembeni korlátozó intézkedéseinek elfogadásáig nem tudott arról, hogy a Novin közreműködött az atomfegyverek elterjedésében.
- 96 Egyébiránt a megtámadott ítélet 131. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a felperes bizonyította, hogy a pénzügyi szolgáltatások nyújtását a Novin számára haladéktalanul megszüntette, amint tudomást szerzett arról, hogy ez utóbbi közreműködik az atomfegyverek elterjedésében. Ezen ítélet 137. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy sem a Bank Mellat által a Novin számára az utóbbival szembeni korlátozó intézkedések elfogadása előtt teljesített szolgáltatások, sem a felperes és a Novin közötti kereskedelmi kapcsolat megszüntetésének módja nem minősül az atomfegyverek elterjedése támogatásának a 2010/413 határozat, valamint a 423/2007, a 961/2010 és a 267/2012 rendelet értelmében.

97 E körülményekre tekintettel a Törvényszék a megtámadott ítélet 139. pontjában megállapította, hogy mivel a Tanács által a felperessel szemben hivatkozott első, negyedik és ötödik indok egyike sem teszi indokolttá a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását, helyt kell adni a második jogalapnak.

– A felek érvelése

98 A Bank Mellat kizárólagos tulajdonában lévő és a Biztonsági Tanács 1929. (2010) számú határozatának hatálya alá tartozó FEE leányvállalatra vonatkozó negyedik indok tekintetében a Tanács emlékeztet arra, hogy az FEE-t különösen azért jelölték meg a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetként, mert „[a]z utóbbi hét év során nukleáris fegyver-, rakéta- és védelmi programban közreműködő iráni szervezeteknek a Bank Mellat több száz millió dolláros ügyletek lebonyolítását tette lehetővé”. A Tanács szerint a Törvényszék tévesen állapította meg a megtámadott ítélet 117. pontjában, hogy ez az indok pusztán állításokon alapul, és nem minősül önálló indoknak a Bank Mellatot közvetlenül érintő indokokhoz képest. A Tanács emlékeztet a Biztonsági Tanács Egyesült Nemzetek Alapokmánya VII. fejezete alapján által elfogadott határozatainak különös jelentőségére, valamint a Szerződések rendelkezéseire.

99 A Tanács egyébiránt azzal érvel, hogy a Törvényszék nem vette kellően figyelembe a tevékenységek rejtett jellegét, így azt, hogy a bizonyítékok bizalmas forrásokból származnak, és ezért nem minden esetben közölhetők. Hangsúlyozza továbbá a tagállamok és az intézmények közötti kölcsönös bizalom és lojális együttműködés elvét. A Tanács továbbá arra hivatkozik, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlata szerint nem létezik a bizonyítékok közléséhez való abszolút jog. A büntetőjogi vádakra alkalmazandó ezen elvet *a fortiori* az elővigyázatossági intézkedéseket képező korlátozó intézkedésekre is alkalmazni kell.

100 Ez az érv vonatkozik az AEOI részére nyújtott banki szolgáltatásokra is.

101 A Bank Mellat azon beismerését illetően, miszerint banki szolgáltatásokat nyújtott a Biztonsági Tanács 1747. (2007) számú határozatában megjelölt Novin részére, a Tanács úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azzal, hogy a Tanács értékelését a sajátjával helyettesítve kimondta, hogy nem teszi indokolttá a vitatott jogi aktusokat az, hogy a Bank Mellat korábban banki szolgáltatásokat nyújtott a Novin számára, mivel a Bank Mellat fokozatosan korlátozta, majd maradéktalanul felszámolta a Novinnal fennálló kapcsolatait, miután tudomást szerzett arról, hogy ez utóbbi a Biztonsági Tanács által megjelölt szervezet. A Tanács szerint az, hogy banki szolgáltatások nyújtására került sor a Novin megjelölése előtt – tehát azon időszak vonatkozásában, amelynek során fény derült arra, hogy a Novin részt vett az atomfegyverek elterjedésével járó iráni tevékenységek fejlesztésében –, azt mutatja, hogy a Bank Mellat a jövőben is nyújthat ilyen szolgáltatásokat másoknak, akik ugyanezen tevékenységekben részt vesznek. A Tanács ezért jogosan alkalmazta a Bank Mellattal szemben a pénzeszközök befagyasztását mint elővigyázatossági intézkedést. E tekintetben nem döntő tényező, hogy a Bank Mellat tudomással bírt-e ezen szervezeteknek az ezekben a tevékenységekben való részvételéről, vagy hogy a banki szolgáltatásokat felhasználták-e az említett tevékenységek keretében.

102 A Tanács hozzáteszi, hogy a Törvényszék túlságosan szigorúan értelmezte az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó iráni nukleáris tevékenységek támogatásának a 2010/413 határozat, valamint a 961/2010 és a 267/2012 rendelet szerinti fogalmát, valamint ennek során a Tanács értékelését a sajátjával helyettesítette az elővigyázatossági intézkedésként a vagyoni eszközök befagyasztásának elrendelését indokoló bizonyítékok tekintetében, ezzel szembehelyezkedve saját ítélezési gyakorlatával (People’s Mojahedin Organization of Iran kontra Tanács ítélet, T-256/07, EU:T:2008:461, 138. pont).

- 103 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a Bank Mellat tevékenységeit általánosabb nézőpontból kell szemlélni, és azok nem vizsgálhatók az összefüggéseikből kiragadott egyéni ügyletekként. Emlékeztet arra, hogy a Bank Mellat listára vételét a Biztonsági Tanács irányozta elő. A Bizottság e tekintetben hangsúlyozza a Biztonsági Tanács Egyesült Nemzetek Alapokmánya alapján elfogadott határozatainak jelentőségét.
- 104 A Bizottság emlékeztet továbbá arra, hogy a megszorító intézkedések a NAÜ-vel való együttműködés nélkül folytatott iráni nukleáris programra adott válaszlépés szerves részét képezik. A bankok listákra vételét az indokolja, hogy az urán, a technológia és az egyéb anyagok importjához Iránnak banki szolgáltatások igénybevételére van szüksége. A Bizottság szerint a Bank Mellathoz hasonló valamely banknak az ilyen típusú ügyleteknek keretet adó egyik legfontosabb pénzügyi piacról való kizárása észszerűen kapcsolódik a nemzetközi közösség azon célkitűzéséhez, hogy megelőzze az atomfegyverek fejlesztését és elterjedését. Az, hogy a Bank Mellat banki szolgáltatásokat nyújtott a Novin számára a Biztonsági Tanács általi megjelölése előtt, egyértelműen azt mutatja, hogy a Bank Mellat képes ilyen típusú szolgáltatásokat nyújtani.
- 105 A Bizottság szerint – a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 135. és 137. pontjában szereplő felvetésével ellentétben – a Tanács nem köteles bizonyítani, hogy a szóban forgó releváns szolgáltatások vagy ügyletek „közvetlenül” kapcsolódtak az atomfegyverek elterjedéséhez. A listákon szereplő személyek alapvető jogainak védelme és az Unió nyilvánvaló biztonságpolitikai érdekeinek szükséges védelme között biztosítandó egyensúly megköveteli, hogy a Tanács bizonyos mérlegelési mozgástérrel rendelkezzen annak eldöntésekor, hogy egy szervezet pénzügyi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos tevékenysége útján segíti-e a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek listáján szereplő szervezeteket az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeikkel kapcsolatban, még ha a szóban forgó ügyletek önmagukban nem is közvetlenek olyan mértékben, mint ahogy azt a Törvényszék a jelek szerint elvárja. A Bizottság azzal érvel, hogy a bíróság által folytatott vizsgálatnak annak ellenőrzésére kell szorítkoznia, hogy a Tanács elkövetett-e nyilvánvaló értékelési hibát vagy hatáskörrel való visszaélést. A Bizottság szerint nem állapítható meg, hogy a Tanács visszaélt volna a hatáskörével akkor, amikor a listákra felvett egy részben az iráni állam tulajdonában lévő bankot, amelynek tekintetében maga a Biztonsági Tanács is aggodalmát fejezte ki.
- 106 Az Egyesült Királyság támogatja a Tanácsot és a Bizottságot a Novin számára nyújtott banki szolgáltatásokra vonatkozó elemzésükben.
- 107 A Bank Mellat vitatja a Tanács, a Bizottság és az Egyesült Királyság által bemutatott érveket.
- A Bíróság álláspontja
- 108 A Tanács érvelése kizárólag a Törvényszéknek a negyedik és az ötödik jogalap megalapozottságával kapcsolatos értékelésére vonatkozik.
- 109 A Bank Mellat említett listákra való felvételét indokoló bizonyítékok, illetve e felvétel megalapozottságának bizonyítéka tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében biztosított bírósági felülvizsgálat hatékonysága többek között azt követeli meg, hogy az uniós bíróság meggyőződjön arról, hogy a határozat, amely az érintett személy vagy szervezet tekintetében egyedi hatályú, kellően biztos ténybeli alappal rendelkezik. Ez magában foglalja az említett határozat alapjául szolgáló indokolásban hivatkozott tények ellenőrzését, amely folytán a bírósági felülvizsgálat nem a hivatkozott indokok absztrakt valószínűségének értékelésére korlátozódik, hanem arra irányul, hogy ezen indokok – vagy legalább azok közül egy, az ugyanezen határozat alátámasztására önmagában elengedőnek tekintett indok – megalapozottak-e (lásd ebben az értelemben: Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. pont; Tanács kontra Fulmen és Mahmoudian ítélet, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 64. pont; Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P,

EU:C:2013:776, 73. pont; Anbouba kontra Tanács ítélet, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 45. pont; Anbouba kontra Tanács ítélet, C-630/13 P, EU:C:2015:247, 46. pont; Ipatou kontra Tanács ítélet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 42. pont).

- 110 E célból az uniós bíróság feladata az említett vizsgálat elvégzése úgy, hogy adott esetben az Unió illetékes hatóságát az ilyen vizsgálathoz releváns – bizalmas vagy nem bizalmas jellegű – információk vagy bizonyítékok szolgáltatására kéri (lásd: Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 120. pont; Tanács kontra Fulmen és Mahmoudian ítélet, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 65. pont).
- 111 Amennyiben az Unió illetékes hatósága számára lehetetlen az uniós bíróság kérésének eleget tenni, az uniós bíróság kizárólag csak a vele közölt információkra alapíthatja a döntését (lásd: Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 123. pont; Tanács kontra Fulmen és Mahmoudian ítélet, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 68. pont).
- 112 Ami a felperes kizárólagos tulajdonában lévő és az 1929. (2010) számú határozat hatálya alá tartozó FEE leányvállalatra vonatkozó negyedik indokot illeti, a megtámadott ítélet 117. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy ez az indok pusztán állításokon alapult. A Tanács ugyanis nem nyújtott be semmilyen bizonyítékot, amely alapján a Törvényszék megvizsgálhatta volna ezen indok megalapozottságát. Ilyen helyzetben az uniós bíróság számára – amelyet a felvételi indokok ténybeli megalapozottságának ellenőrzésére kértek, figyelembe véve az érintett személy által esetlegesen szolgáltatott észrevételeket és mentő bizonyítékokat, valamint az Unió illetékes hatóságának ezen észrevételekre adott válaszát – lehetetlen ezen indokok megalapozottságát megállapítani, így azok nem szolgálhatnak a felvételtől szóló megtámadott határozat alapjaként (lásd ebben az értelemben: Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 137. pont).
- 113 Ami a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 117. pontjában szereplő azon megállapításával kapcsolatos tanácsi kifogást illeti, hogy a negyedik indok nem minősült önálló indoknak az egyéb indokokhoz képest, meg kell állapítani, hogy ez a kifogás egyáltalán nem megalapozott.
- 114 Emellett azzal igazolni a Bank Mellat pénzeszközeinek befagyasztását, hogy az FEE esetében erre sor került, jöllehet ez utóbbit a Bank Mellat tevékenysége miatt jelölte meg az Egyesült Nemzetek határozata, önmagába visszatérő érvelést képez, ezért az FEE e határozatban való megjelölése nem indokolhatja a felperes pénzeszközeinek befagyasztását. Végül, a Tanács állításával ellentétben, a Bank Mellat említett határozatban való pusztán megemlítése, miszerint az a „nukleáris fegyver-, rakéta- és védelmi programban közreműködő iráni szervezeteknek [...] több száz millió dolláros ügyletek lebonyolítását tette lehetővé”, a jelen ítélet 109. és 112. pontjában említett ítélezési gyakorlatnak megfelelően nem képezheti az Unió általi megjelölésének elégséges indokát.
- 115 Fellebbezésében a Tanács arra hivatkozik, hogy az arra vonatkozó bizonyítékok, hogy a Bank Mellat támogatta Irán nukleáris tevékenységeit, olyan bizalmas forrásokból származnak, amelyeknek a nyilvánosságra hozatala révén azonosíthatók lennének a forrásszemélyek, ami veszélyeztetné különösen e személyek életét és biztonságát. Ezenfelül a bizonyítékokat esetlegesen a nyilvánosságra hozatalukat megtagadó harmadik országok továbbították. Ilyen esetben az információkat bizalmasan kell kezelni, aminek az elmaradása veszélyeztetné a nemzetközi együttműködést.
- 116 A bizonyítékok bizalmas jellegét illetően meg kell állapítani, hogy erre az évről először a fellebbezési eljárás szakaszában hivatkoznak. Márpedig az állandó ítélezési gyakorlat értelmében, ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot és érveket, amelyeket a Törvényszéknél nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz, amelynek hatásköre korlátozott a fellebbezési eljárásban. A fellebbezési eljárás keretében tehát a Bíróság hatásköre az első fokon tárgyalt

jogalapokról és érvekről hozott jogi döntés megítélésére korlátozódik (Svédország és társai kontra API és Bizottság, C-514/07 P, C-528/07 P és C-532/07 P, EU:C:2010:541, 126. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 117 Következésképpen a bizonyítékok bizalmas jellegére alapított érv elfogadhatatlan.
- 118 Mindezekre tekintettel a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 117. pontjában megállapította, hogy a negyedik indok nem teszi indokolttá a Bank Mellattal szembeni korlátozó intézkedések elfogadását.
- 119 Az ötödik indoknak az AEOI számára nyújtott pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó részét illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 118. pontjában megállapította, hogy a Tanács semmilyen bizonyítékot vagy információt nem terjesztett elő annak bizonyítása érdekében, hogy sor került ilyen szolgáltatások nyújtására. E tekintetben ugyanakkor a Tanács a fellebbezésében hivatkozik továbbá a tevékenységek rejtett jellegére, ami akadályozza a bizalmas forrásokból származó bizonyítékok közlését, a tagállamok és az intézmények közötti kölcsönös bizalom és lojális együttműködés elvére, valamint a bizonyítékok közléséhez való abszolút jog hiányára.
- 120 Mivel erre az évrre először a fellebbezési eljárás szakaszában hivatkoznak, azt a jelen ítélet 116. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően elfogadhatatlannak kell minősíteni.
- 121 Ezért a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot a bizonyítási teher és a bizonyításfelvétel tekintetében, amikor a megtámadott ítélet 118. pontjában megállapította, hogy az AEOI-ra vonatkozó állítások nem indokolják a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását.
- 122 Az ötödik indoknak a Novin számára nyújtott pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó részét illetően a Törvényszék több olyan ténymegállapítást és értékelést tett, amelyek felülvizsgálata nem a Bíróság feladata. Így a megtámadott ítélet 126. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a Novinnak nyújtott szolgáltatások az iráni területen történtek. A 128. pontban megállapította, hogy amennyiben a Tanács nem terjesztett elő arra utaló pontos és konkrét bizonyítékokat vagy információkat, hogy a felperes tudott arról, hogy a Biztonsági Tanács Novinnal szembeni korlátozó intézkedéseinek elfogadását megelőzően ez utóbbi közreműködött az atomfegyverek elterjedésében, ebben a kérdésben figyelembe kell venni a Bank Mellat állítását. A 129. pontban a Törvényszék ismertette, hogy a Bank Mellat miként zárta a Novin számláit az e szervezettel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását követően. Az alkalmazandó szabályozás vizsgálatát követően a Törvényszék a megtámadott ítélet 134. és 135. pontjában megállapította, hogy a Bank Mellat engedélyezetten hajtotta végre a Novin javára az utolsó pénzügyi ügyleteket, valamint hogy a Tanács és a Bizottság még csak nem is állítja, hogy a szóban forgó kifizetések az atomfegyverek elterjedéséhez kapcsolódtak.
- 123 A fentiekre tekintettel a Törvényszék a megtámadott ítélet 137. pontjában megállapította, hogy sem a Bank Mellat által a Novin számára az utóbbival szembeni korlátozó intézkedések elfogadása előtt teljesített szolgáltatások, sem a felperes és a Novin közötti kereskedelmi kapcsolat megszüntetésének módja nem minősül az atomfegyverek elterjedése támogatásának a 2010/413 határozat, valamint a 423/2007, a 961/2010 és a 267/2012 rendelet értelmében.
- 124 A Tanács, a Bizottság és az Egyesült Királyság vitatja ezt a következtetést, mivel nincs jelentősége annak, hogy a Bank Mellat tudomással bírt-e a Novin nukleáris tevékenységekben való részvételéről, ugyanakkor nem vonják kétségbe a Törvényszék által tett ténymegállapításokat és értékeléseket. A Bizottság különösen azzal érvel, hogy a nemzetközi kereskedelemmel összefüggő pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó bankok korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek listáira való felvétele a nemzetközi közösség azon célkitűzéséhez kapcsolódik, hogy megelőzze az atomfegyverek fejlesztését és elterjedését.

- 125 Márpedig a vitatott jogi aktusok a Bank Mellat pénzeszközeinek befagyasztásáról szóló intézkedések amiatti elfogadására irányulnak, hogy magatartásával a bank támogatja Iránnak az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó nukleáris tevékenységeit. Tekintettel arra, hogy a Tanács az ötödik jogalap megalapozottságának Bank Mellat általi vitatása ellenére sem nyújtott be semmilyen bizonyítékot vagy pontos információt, amely alapján megállapítható lenne, hogy a Bank Mellat Novin számára nyújtott szolgáltatásai ilyen támogatást képeznek, a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 138. pontjában kimondta, hogy az ezen ítélet 137. pontjában említett körülmények nem teszik indokolttá a felperessel szembeni korlátozó intézkedések elfogadását.
- 126 Ebből az következik, hogy a Törvényszék negyedik és ötödik jogalap megalapozottságával kapcsolatos álláspontjára vonatkozó tanácsi érvelést el kell utasítani.

A fellebbezés vizsgálatából levonandó következtetésekről

- 127 A fellebbezés vizsgálatából kitűnik, hogy a Törvényszék az indokolását érintően tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 106. pontjában megállapította, hogy a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet elfogadása során a Tanács a Bank Mellat tekintetében nem tartotta tiszteletben az elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciájának és megalapozottságának vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget. Meg kell ugyanakkor vizsgálni, hogy az említett ítéletnek a téves jogalkalmazással nem érintett indokai alapján fenntartható-e hatályában ezen ítélet rendelkező része.
- 128 A megtámadott ítéletből kitűnik, hogy a Törvényszék több együttes indok alapján semmisítette meg a vitatott jogi aktusokat.
- 129 Ezért, jóllehet a megtámadott ítélet 106. pontjában a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a tanácsi határozatot érintő hiba indokolttá teszi a Bank Mellatra vonatkozó részükben a 2010/413 határozat és a 668/2010 végrehajtási rendelet megsemmisítését, a megtámadott ítélet 105. és 107. pontjában ugyanakkor egyéb hibák miatt megsemmisítette ugyanezen jogi aktusokat, anélkül hogy a Bíróság e tekintetben téves jogalkalmazást állapított volna meg. Ebből az következik, hogy a megtámadott ítélet 106. pontjával kapcsolatban megállapított hiba nem érinti ezen ítélet rendelkező részét.
- 130 E megfontolások összességéből az következik, hogy a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

- 131 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 132 Ugyanezen szabályzat 138. cikke, amelyet e szabályzat 184. cikke (1) bekezdésének értelmében a fellebbezési eljárásra is alkalmazni kell, az (1) bekezdésében akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 133 A Tanácsot, mivel pervesztes lett, a Bank Mellat kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein kívül a Bank Mellat részéről a két eljárásban felmerült költségek viselésére.
- 134 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése szerint, amelyet ezen eljárási szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján szintén alkalmazni kell a fellebbezési eljárásra, az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket.
- 135 Az Egyesült Királyság és a Bizottság maguk viselik a két eljárásban felmerült saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) **Az Európai Unió Tanácsa viseli a saját költségein kívül a Bank Mellat részéről a két eljárásban felmerült költségeket.**
- 3) **Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, valamint az Európai Bizottság maguk viselik a két eljárásban felmerült saját költségeiket.**

Aláírások